Af cand. phil. Steen Ole Rasmussen 3/2 2025

Fortællingernes tidsalder

Den kunstige intelligens med de mange fortællinger uden ontologisk fundering[1]

Den store fortælling er gået over i fortællingernes tidsalder. Rent filosofisk, dvs. ud af kærlighed til sandheden om det, der er og sker, kommer der en anden form for erfaring og erkendelse af, hvad der sker i tiden, end der gør, hvis mennesket lader sig rive med af de rene semantiske øvelser og af maskinernes bagmænd, som på ingen måde formår at forblive skjulte bag fortællingernes overflade.

Intentionerne bag ChatGPT og Deepseek er synlige for det ontologisk funderede kognitive sind, men ikke for masserne, der er revet med af markedets værdier, magtens logik, de semantiske øvelser.

Her i den såkaldt fri verden er stort set alle de gamle etablerede medier enige om, at Deepseek er domineret af illegitim magtanvendelse fra det kinesiske styres side, men de implicitte former for censur, som man selv står for og som man er vidne til i sin egen del af verden, forbliver implicitte[2]. Distinktionen mellem semantisk konstruktivisme, dvs. fortællingernes kun pålydende værdier, markedsværdi, og den underliggende væren, som en ontologisk forståelse går på, er ikke til stede, hverken hos de store envejsmassekommunikationsmediers medarbejdere eller deres brugere.

I roden af alle fortællingernes fortællinger ligger den store fortælling fortsat som alle de gamle mediers implicitte referenceramme, men den er ikke alene, og den er ikke hævet over de former for genstandsmæssighed, der lever performativt for den opmærksomhed, som den er bærende for. Den er anfægtet af den

---

[1] Laut einer Analyse der CDU-nahen Konrad-Adenauer-Stiftung von 2020 verfolgt China eine Strategie, weltweit eigene Narrative zu verbreiten.

[2] Her i DK er der en lang tradition for at fare frem mod islamisk fundamentalisme, men egne former for fundamentalisme forbliver utematiserede i roden af de eksplicitte ytringer. Den vestlige såkaldt fri verdens monopol på pengeskabelse er tabu. Det faktum, at det ekstravagante forbrug af ressourcer, som følger med nødvendighed af den pengeøkonomiske vækst, er tabu. Konflikten med livsgrundlaget, som kommer af den sejrende livsstil, er det store tabu. Realitetens konflikt er tabu, og går af samme årsag over i konfliktens realitet, hvor italesættelsen af alskens pseudoproblemer træder i stedet for de fundamentale årsager til den manglende integritet i det psykosociale kompleks af kognitive dispositioner over alt i verden.

supermagt, som stod alene tilbage ved murens fald i 1989. Den har hverken magten, legitimiteten eller ontologien på sin side. Den er blevet en fortælling blandt andre, og freden er slut, af samme årsag.

Det amerikanske samfunds tabere har valgt en præsident, der i disse timer lægger sig ud med alt og alle. Der er udbrudt handelskrig, en tilfældig flok tek-fix-oligarker med fascistiske tilbøjeligheder har overtaget Det Hvide Hus. USA, der indtil for ganske kort tid siden uhindret kunne benytte sig af den kæmpe fordel, der er i at sidde på pengeskabelsen og det militære globale overherredømme, fandt det besnærende at benytte sig af det, som man troede var monopolet på den kunstige intelligens i kombination med det hav af efterretninger og former for kontrol med kommunikationen på globalt plan, som man også havde.

NSA med sine 40.000 medarbejdere og kontrol med verdens kommunikative infrastruktur er trådt ind i trump administrationens tjeneste[3]. Der skrives ikke længere om de former for magtanvendelse, som de amerikanske efterretningstjenester betjener sig af i sin kontrol med alverdens kommunikation, fordi det er underminerende for fortællingen om den vestlige verdens legitime position. I DK forstår man på smerteligste vis, hvad det vil sige, når den magt, som man har været forlængelsen af siden afslutningen på anden verdenskrig, viser sig som fjende af nationen, DK i og med det, at man bare tager Grønland, hvis det behager.

Danmarks skiftende regeringer har været ekstremt loyale over for USA. Alligevel dæmoniserer den nuværende amerikanske administration nationen og dens lamslåede ledelse[4].

På Berlingske Tidende, hvor magteliten finder sin foretrukne fortælling om sig selv og sin plads i verden, er man lamslået over, at store dele af den danske befolkning er kommet frem til, at USA er fjenden! Man kan simpelt hen ikke orientere sig længere. Fakta passer ikke ind i fortællingen. USA er ikke garant for udviklingen, og enhver, som ikke er 100 % afhængig af troen på det, kan se det.

Lad os håbe, at de store tabuer, som lå til grund for det ekstremt destruktive i den form for globalisering, som er blevet dyrket af vinderne på det marked, som det monetære og militære amerikanske overherredømme var garanter for, bliver brudt.

---

[3] https://ing.dk/debat/magtens-moent-politisk-oekonomisk-og-teknisk
Danmark har systematisk sat hensynet til sine borgere og virksomheders privatliv til side, for at tækkes amerikanske interesser i overvågning af alt og alle.

[4] https://borsen.dk/nyheder/udland/usas-vicepraesident-danmark-er-ikke-en-god-allieret?b_source=borsen&b_medium=row_0&b_campaign=list_5

Det er pengeøkonomien, som kommer til at lide under den store fortællings kollaps. Trumpismen står for den store fortællings pengeøkonomiske selvmord.

Man har som konsekvens af fortællingen om markedet som løsningen på alle problemer, lukket øjnene for det pengeøkonomiske systems ontologi.

Den kapitalintensive produktion, som man ser i hele den fri verden, bygger på det fri markeds pengeskabelse, dvs. de markedsendogent skabte penge.

Årets ord i 2024 var "fedtemøg". Her på stedet beskrev vi allerede i juni måned 2024, hvordan man kunne forklare de historiske mængder af ildelugtende efterladenskaber fra Dansk Landbrug ud fra de uhellige alliancer mellem de forskellige kapitalinteresser i EU og Danmark[5].

PFAS-forureningen blev sørgelig aktuel for flere år siden, men magteliten tillader fortsat forurening med forskellige typer af disse evigheds kemikalier[6].

Den globale opvarmning fortsætter med stadig stigende intensitet. Konsekvenserne for Danmark er uoverskuelige. Men det politiske system og medierne fokuserer kun sporadisk på det. Man vender ontologien på hovedet; pengeøkonomien ses som løsningen, hvor den er problemet.

Den grønne trepart, som fortællemæssigt handler om at købe landbrugsjord ud for at beskytte havmiljøet mod det konventionelle landbrugs forurening, sigter konkret mod at holde de mange landmænd skadesløse i forhold til grundvandsstigninger, stigende havvandsspejl og ekstreme mængder af regn. Store dele af det danske landbrug baserer sig på arealer, der grundet den globale opvarmning og forsvindende humuslag er på vej ud af de muligheder der ellers har været for konventionel udnyttelse.

Langt over halvdelen af værdien af de danske aktier baserer sig på virksomheder, som ernærer sig ved at producere medicin til behandling af livsstilssygdomme. Novo Nordisk alene står for halvdelen af C25's pålydende værdi, og tjener primært sine penge på fedmemedicin og medicin til sukkersyge.

---

[5] http://www.arbejdsforskning.dk/visartikel.php?art=414
[6] http://www.arbejdsforskning.dk/visartikel.php?art=406

Store dele af det danske samfund har forberedt sin økonomi på, at de store årgange af pensionister i princippet havde sikret sin købekraft til alderdommen med deres tvungne opsparinger i pensionsfondene. Trumps handelskrig kan få alt til at ramle om ørerne på dette samfund. Pengeøkonomien, som har smadret livsgrundlaget, går ned med Trump og det er ikke udtryk for noget højere uret eller ret.

Kinas fortælling kender vi ikke så meget til, sådan rent indholdsmæssigt. Men der er ingen tvivl om, at Kina står på spring for at overtage USA's position som verdens leder. Det i sig selv er en fortælling, ikke bare om Kina, men en kinesisk fortælling.

Realøkonomisk har man satset anderledes i Kina end i den fri verden. Man sidder på de vigtige råvarer, de sjældne jordarter, har lavet bilaterale aftale omkring realøkonomiens forudsætninger og behersker fremtidens teknologi.

Det egentlige spørgsmål er, om verden kan undgå, at alle går i konflikt med alle, og om der vil være grundlag for en mere bæredygtig form for verdensorden i fremtiden.

Rent økologisk er det ikke hensigtsmæssigt, at varerne og ressourcerne skal rejse kloden rundt sådan gennemsnitligt halvanden gang, inden de bliver forbrugt hos en overvægtig og ekstremt overforbrugende befolkning i USA og Vesteuropa for så efter kort tids anvendelse at ende op som skrot og forurening i Afrika.

Det ville være mere hensigtsmæssigt, hvis kompetencer og ressourcer blev udnyttet lokalt i verdenssamfundet til alles fordel og på bæredygtigt grundlag. Men det er utopi.